

Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

► **V**

ДИРЕКТИВА 1999/63/ЕО НА СЪВЕТА

от 21 юни 1999 година

относно Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено между Асоциацията на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST)

(ОВ L 167, 2.7.1999 г., стр. 33)

Изменена с

Официален вестник

№ страница дата

► **M1**

Директива 2009/13/ЕО на Съвета от 16 февруари 2009 година

L 124 30 20.5.2009 г.

ДИРЕКТИВА 1999/63/ЕО НА СЪВЕТА

от 21 юни 1999 година

относно Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено между Асоциацията на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаването на Европейската общност и по-специално член 139, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като има предвид, че:

- (1) След влизането в сила на Договора от Амстердам, разпоредбите на Споразумението за социалната политика, приложено към Протокол 14 за социалната политика, който е приложен към Договора за създаването на Европейската общност, изменен с Договора от Маастрихт, са включени в членове 136 - 139 от Договора за създаването на Европейската общност;
- (2) В съответствие с член 139, параграф 2 от Договора, социалните партньори могат съвместно да поискат споразумения, които са сключени на общностно равнище, да бъдат приложени с решение на Съвета по предложение на Комисията;
- (3) Съветът прие Директива 93/104/ЕО от 23 ноември 1993 г. относно някои аспекти на организацията на работното време ⁽¹⁾; като има предвид, че морският транспорт е един от секторите на дейност, изключени от обхвата на тази директива;
- (4) Следва да се вземат под внимание съответните конвенции на Международната организация на труда в областта на организацията на работното време, в частност тези, които се отнасят до работното време на морските лица;
- (5) Комисията, в съответствие с член 3, параграф 2 от Споразумението за социалната политика, проведе консултации със социалните партньори за възможната посока на действие на Общността по отношение на секторите и дейностите, изключени от Директива 93/104/ЕО;
- (6) След тези консултации Комисията прецени, че е желателно да се предприемат мерки на общностно равнище в тази област и отново проведе консултации на общностно равнище със социалните партньори по съдържанието на предвиденото предложение, в съответствие с член 3, параграф 3 от споменатото споразумение;
- (7) Асоциацията на корабособствениците от Европейската общност (ECSA) и Федерацията на синдикатите на транспортните работници в Европейския съюз (FST) уведомиха Комисията за своето желание да започнат преговори съгласно член 4 от Споразумението за социалната политика;
- (8) споменатите организации сключиха на 30 септември 1998 г. Споразумение за работното време на морските лица, което

⁽¹⁾ ОВ L 307, 13.12.1993 г., стр. 18.

▼B

съдържа съвместно искане към Комисията за прилагане на това споразумение с решение на Съвета по предложение на Комисията, в съответствие с член 4, параграф 2 от Споразумението за социалната политика;

- (9) Съветът, в своята Резолюция от 6 декември 1994 г. относно някои аспекти на социалната политика на Европейския съюз: принос към икономическата и социалната конвергенция в Съюза ⁽¹⁾, прикани социалните партньори да се възползват от възможностите за сключване на договори, тъй като те са по-близко до социалната действителност и социалните проблеми;
- (10) Споразумението се прилага за морските лица на борда на всеки морски кораб, притежаван от публични или частни субекти, който е регистриран на територията на държава-членка и обичайно извършва морски търговски дейности;
- (11) подходящият инструмент за прилагането на това споразумение е директива по смисъла на член 249 от Договора; за тази цел тя обвързва държавите-членки по отношение на резултата, който да се постигне, като предоставя на националните власти правомощието да избират формата и средствата;
- (12) в съответствие с принципа на субсидиарност и принципа на пропорционалност, предвидени в член 5 от Договора, целите на настоящата директива не могат да се постигнат в достатъчна степен от държавите-членки и поради това могат да се постигнат по-добре на общностно равнище; настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели;
- (13) що се отнася до използваните в споразумението термини, които не са точно определени в него, настоящата директива предоставя на държавите-членки възможността да ги определят в съответствие с националното законодателство и практика, както е при други директиви за социална политика, използващи подобни термини, при условие че тези определения съответстват на съдържанието на споразумението;
- (14) Комисията изготви своето предложение за директива в съответствие със съобщението си от 20 май 1998 г. относно адаптирането и насърчаването на социалния диалог на общностно равнище, като взе под внимание представителния статут на подписалите страни и законността на всяка клауза от споразумението;
- (15) Комисията, в съответствие със съобщението си от 14 декември 1993 г. относно прилагането на Споразумението за социалната политика, уведоми Европейския парламент и Икономическия и социален комитет, като им изпрати текста на предложението си за директива, съдържаща споразумението;
- (16) прилагането на споразумението допринася за постигането на целите, посочени в член 136 от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Целта на настоящата директива е влизането в сила на Споразумението за организацията на работното време на морските лица, сключено на 30 септември 1998 г. между организациите на рабо-

⁽¹⁾ ОВ С 368, 23.12.1994 г., стр. 6.

тодателите и на работниците от морския сектор (ECSA и FST), както е дадено в приложението към настоящата директива.

Член 2

Минимални изисквания

1. Държавите-членки могат да запазят или да въведат по-благоприятни разпоредби от предвидените в настоящата директива.
2. Прилагането на настоящата директива в никакъв случай не представлява достатъчно основание за оправдаване намаляването на общото равнище на защита на работниците в обхванатите от настоящата директива области. Това не накърнява правото на държавите-членки и/или на социалните партньори да приемат, с оглед променящите се обстоятелства, закони, подзаконови или договорни разпоредби, различни от тези, които съществуват към момента на приемането на настоящата директива, при условие че предвидените в настоящата директива минимални изисквания се спазват.

Член 3

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила необходимите закони, подзаконови и административни разпоредби, за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от 30 юни 2002 г. или следят най-късно до тази дата социалните партньори да въведат с договор необходимите мерки, като държавите-членки трябва да приемат необходимите мерки, които да им позволят във всеки един момент да са в състояние да гарантират резултатите, изисквани от настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.
2. Когато държавите-членки приемат посочените в параграф 1 разпоредби, те съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ
ЕВРОПЕЙСКО СПОРАЗУМЕНИЕ

за организацията на работното време на морските лица

Като взеха предвид Споразумението за социалната политика, приложено към Протокола за социалната политика, който е приложен към Договора за създаването на Европейската общност, и по-специално член 3, параграф 4 и член 4, параграф 2 от него,

Като имат предвид член 4, параграф 2 от Споразумението за социалната политика, който предвижда споразуменията, сключени на европейско равнище, да могат да се прилагат по съвместно искане на подписалите страни с решение на Съвета по предложение на Комисията,

като имат предвид, че с настоящото подписалите страни отправят такова искане,

ПОДПИСАЛИТЕ СТРАНИ СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Клауза 1

1. Споразумението се прилага за морските лица на борда на всеки морски кораб, притежаван от публични или частни субекти, който е регистриран на територията на държава-членка и обичайно извършва морски търговски дейности. По смисъла на настоящото споразумение кораб, който е регистриран в две държави, се смята регистриран на територията на държавата, под чийто флаг плава.
2. В случай на съмнение дали един кораб се смята, по смисъла на споразумението, за морски кораб или за кораб, който извършва морски търговски дейности, въпросът се решава от компетентния орган на държавата-членка. Заинтересованите организации на корабособствениците и морските лица следва да бъдат консултирани.

3. В случай на съмнение дали някои категории лица да бъдат считани за морски лица за целите на настоящото споразумение, въпросът се решава от компетентния орган във всяка държава-членка след консултация с организациите на корабособствениците и на морските лица, за които се отнася въпросът. Във връзка с това се взема предвид Резолюцията на 94-тата (морска) сесия на Общата конференция на Международната организация на труда относно информацията за професионалните групи.

Клауза 2

За целта на споразумението:

- а) изразът „работно време“ означава времето, през което морското лице е длъжно да работи за кораба;
- б) изразът „почивка“ означава времето, което не е включено в работното време; този израз не включва кратките почивки по време на работа;

- в) понятието „морско лице“ означава всяко лице, което е наето на работа или е ангажирано или работи в каквото и да е качество на борда на кораб, за който се прилага настоящото споразумение;
- г) понятието „корабособственик“ означава собственика на кораба или друга организация или лице, като например мениджър, агент или безрбоут чартьор, което е поело отговорност за експлоатацията на кораба от собственика и което при поемането на такава отговорност се е съгласило да поеме задълженията и отговорностите, наложени на корабособствениците в съответствие с настоящото споразумение, независимо дали друга организация или лица изпълняват някои от задълженията или отговорностите от името на корабособственика.

Клауза 3

В границите, посочени в клауза 5, се определя или максимална продължителност на работното време, която да не се превишава за определен период, или минималната продължителност на почивката, която да се предоставя за определен период.

▼B

Клауза 4

Без да се засяга клауза 5, нормата за нормална продължителност на работното време на морското лице е по принцип осем часа на ден с един почивен ден на седмица и съответната почивка за официални празници. Държавите-членки могат да използват процедури за разрешаване или регистриране на колективен договор, който определя нормалната продължителност на работното време на морските лица на база, която не е по-неблагоприятна от споменатата норма.

Клауза 5

1. Границите на работното време или на почивката се установяват, както следва:
 - а) максималната продължителност на работното време не превишава:
 - i) 14 часа на всеки период от 24 часа и
 - ii) 72 часа на всеки период от 7 дни
 или
 - б) минималната продължителност на почивката не е под:
 - i) 10 часа на всеки период от 24 часа и
 - ii) 77 часа на всеки период от 7 дни.
2. Почивките не могат да се разделят на повече от два периода, като единият е с продължителност най-малко шест часа, а интервалът между два последователни периода за почивка да не превишава 14 часа.
3. Учебните тревоги, ученията за противопожарна безопасност и ползване на спасителните лодки, предписани от националното законодателство и международните актове, се провеждат по начин, който в максимална степен да предотвратява нарушаването на периодите за почивка и да не води до умора.
4. В ситуации, когато морско лице е на разположение, например когато в машинното отделение не присъстват хора, той получава съответен период за почивка като компенсация, ако нормалната продължителност на неговата почивка е нарушена от повикванията.
5. Във връзка с параграфи 3 и 4, ако няма нито колективен трудов договор, нито арбитражно решение, или ако компетентният орган реши, че разпоредбите на колективния трудов договор или на решението са неподходящи, компетентният орган следва да определи такива разпоредби, които да гарантират на въпросните морски лица достатъчна почивка.
6. В съответствие с общите принципи за защита на здравето и безопасността на работниците, държавите-членки могат да приемат национални закони и подзаконови актове или процедури, позволяващи на компетентния орган да разрешава или да вписва колективни договори, които предвиждат дерогации на границите, определени в параграф 1 и 2. Тези дерогации, доколкото е възможно, съответстват на определените норми, но могат да включват по-чести или по-дълги периоди за отпуски или разрешаването на отпуск като компенсация на морските лица на вахта или на морските лица, работещи на борда на кораби, предназначени за кратки пътувания.
7. На лесно достъпно място се поставя разписание с организацията на работа на борда, което съдържа за всяка длъжност най-малко:
 - а) график на службата в открито море и в пристанище;
 - б) максималната продължителност на работното време и минималната продължителност на почивката, установени със законовите, подзаконовите актове или колективните трудови договори, които са в сила в държавите-членки.
8. Разписанието, посочено в параграф 7, се изготвя съгласно стандартен образец на работния език или езици на кораба, както и на английски език.

Клауза 6

▼M1

1. Нощният труд на морски лица под 18-годишна възраст е забранен. За целите на настоящата клауза понятието „нощ“ се определя в съот-

▼M1

ветствие с националното законодателство и практика. Нощта обхваща период с продължителност най-малко девет часа, който започва не по-късно от полунощ и завършва не по-рано от 5,00 ч. сутринта.

2. Изключение от стриктното придържане към ограничението за нощен труд може да бъде направено от компетентния орган, когато:
 - а) това би попречило на ефективното обучение на съответните морски лица в съответствие с установените програми и графици; или
 - б) специфичното естество на задълженията или на призната програма за обучение изисква морските лица, обхванати от изключението, да изпълняват задължения през нощта и органът определя, след консултация със съответните организации на корабособствениците и на морските лица, че работата няма да навреди на тяхното здраве или добро състояние.
3. Наемането на работа, ангажирането или работата на морски лица под осемнайсетгодишна възраст е забранено, когато е вероятно работата да изложи на опасност тяхното здраве или безопасност. Работата от такова естество се определя от националните закони или подзаконови актове или от компетентния орган след консултация със съответните организации на корабособствениците и на морските лица и в съответствие с приложимите международни стандарти.

▼B**Клауза 7**

1. Капитанът на кораб има право да изисква от морското лице да работи независимо от продължителността на работното време, когато това е необходимо за непосредствената безопасност на кораба, на лицата на борда или на товара, или за да се окаже помощ на други кораби или на лица, търпящи бедствие в морето.
2. В съответствие с параграф 1 капитанът може да отмени разписанието на работното време или на почивката и да изисква морското лице да работи без прекъсване до възстановяването на нормална ситуация.
3. Веднага след като това стане практически възможно след възстановяването на нормална ситуация, капитанът осигурява всяко морско лице, който е извършвал работа във време, предвидено за почивка според графика, да ползва съответен период за почивка.

Клауза 8

1. Водят се дневници, в които се вписват ежедневното отработено време и почивките на морските лица, за да се контролира за спазването на разпоредбите на клауза 5. Морското лице получава копие от дневниците, които се отнасят за него или за нея, което копие е подписано от капитана или от упълномощено от капитана лице, както и от морското лице.
2. Трябва да се определят условията и редът за водене на тези дневници на борда, включително интервалите, през които прави вписване на информацията. Трябва да се изготви образец на дневниците за работното време или почивката на морските лица, като се вземат под внимание съществуващите международни указания. Този образец се съставя на езика или на езиките, предвиден в клауза 5, параграф 8.
3. Екземпляр от съответните разпоредби от националното право, които се отнасят за настоящото споразумение, както и екземпляр от съответните колективни договори, се съхраняват на борда и са леснодостъпни за екипажа.

Клауза 9

Дневниците, посочени в клауза 8, се проверяват и одобряват на съответни интервали, за да се следи за спазването на разпоредбите за работното време и почивката, с които се прилага настоящото споразумение.

Клауза 10

1. При определянето, одобряването или преразглеждането на окомплектоването на кораба с екипаж се взема под внимание необходимостта от предотвратяване или от свеждане до минимум, доколкото е практически възможно, превишаването на работното време, за да се гарантира достатъчна почивка и да се ограничи умората.

▼B

2. Ако дневниците или други доказателства показват нарушаване на разпоредбите за работното време или почивката, се вземат мерки, включително ако е необходимо, за преразглеждане на окомплектоването на кораба с екипаж, за да се предотвратят бъдещи нарушения.
3. Всеки кораб, за който се прилага настоящото споразумение, е камплектован с достатъчен екипаж за безопасното и ефективното му управление в съответствие с документа за минималния екипаж с оглед на безопасността, или всеки друг равностоен документ, издаден от компетентния орган.

Клауза 11

Забранява се работа на лица под 16-годишна възраст на борда на кораб.

Клауза 12

Корабособственикът осигурява на капитана необходимите средства с цел спазване на задълженията по настоящото споразумение, включително тези, които са свързани с подходящото окомплектоване на екипажа на кораба. Капитанът взема всички необходими мерки, за да осигури спазването на изискванията за работното време и за почивката на морските лица, произтичащи от настоящото споразумение.

Клауза 13**▼M1**

1. Морските лица не работят на кораби, освен ако не е медицински удостоверено, че са годни да изпълняват своите задължения.
2. Изключения може да се допускат само според установеното в настоящото споразумение.
3. Компетентният орган изисква от морските лица, преди да започнат работа на кораб, да притежават валидно медицинско свидетелство, удостоверяващо, че са годни да изпълняват задълженията, които извършват на море.
4. За да се гарантира, че медицинските свидетелства отразяват действително здравословното състояние на морските лица с оглед на задълженията, които те предстои да изпълняват, компетентният орган, след консултация със съответните организации на корабособствениците и на морските лица и след отдаване на съответното внимание на приложимите международни насоки, определя естеството на медицинския преглед и свидетелството.
5. Настоящото споразумение не засяга изменената Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците от 1978 г. („STCW“). Медицинските свидетелства, издадени в съответствие с изискванията на STCW, се приемат от компетентния орган за целите на точки 1 и 2 от настоящата клауза. Приемат се също така медицински свидетелства, отговарящи по същество на тези изисквания, в случай на морски лица, които не са обхванати от STCW.
6. Медицинското свидетелство се издава от практикуващ лекар със съответната квалификация или в случай на свидетелство, засягащо само зрението, от лице, което е признато от компетентния орган за квалифицирано да издаде такова свидетелство. Практикуващите лекари трябва да се ползват с пълна професионална независимост при упражняването на медицинската си преценка по време на процедурата за медицински преглед.
7. На морски лица, на които е отказано издаването на свидетелство или на които е наложено ограничение на способността за работа, особено по отношение на време, област на труд или търговска зона, се дава възможност да преминат допълнителен преглед при друг независим практикуващ лекар или при независим медицински арбитър.
8. Всяко медицинско свидетелство изрично удостоверява по-специално, че:
 - а) слухът и зрението на съответното морско лице, и цветоусещането, в случай че морското лице бъде наето за дейност, в която способността за работа може да бъде засегната от нарушено цветоусещане, са удовлетворителни; и
 - б) съответното морско лице не страда от никакви здравословни проблеми, които биха могли да се усложнят от служба в морето,

▼M1

да направят морското лице негодно за такава служба или да застрашат здравето на другите лица на борда.

9. Освен ако поради спецификата на задълженията, които ще изпълнява съответното морско лице, или поради изисквания на STCW не се изисква по-кратък срок, то:
 - а) медицинското свидетелство важи за максимален срок от две години, освен ако морското лице е на възраст под осемнайсет години, в който случай максималният срок на валидност е една година;
 - б) свидетелството за цветоусещане е валидно за максимален срок от шест години.
10. При спешни случаи компетентният орган може да разреши на морското лице да работи без валидно медицинско свидетелство до следващото междинно пристанище, в което на морското лице може да бъде издадено медицинско свидетелство от квалифициран практикуващ лекар, при условие че:
 - а) срокът на това разрешение не надвишава три месеца; и
 - б) съответното морско лице притежава медицинско свидетелство с изтекла валидност от скорошна дата.
11. Ако срокът на валидност на свидетелството изтече по време на плаване, свидетелството продължава да бъде в сила до следващото междинно пристанище, в което на морското лице може да бъде издадено медицинско свидетелство от квалифициран практикуващ лекар, при условие че срокът не надвишава три месеца.
12. Медицинските свидетелства за морски лица, работещи на кораби, които обичайно извършват международни плавания, трябва да бъдат представени най-малкото на английски език.
13. Характерът на медицинския преглед, който се извършва, и данните, които се включват в медицинското свидетелство, се определят след консултация със съответните организации на корабособствениците и на морските лица.
14. Всяко морско лице подлежи на редовни медицински прегледи. Морските лица на вахта, които имат здравословни проблеми, които се дължат на нощен труд, което е установено от лекар, се прехвърлят доколкото е възможно на подходяща дневна работа.
15. Медицинският преглед, посочен в точки 13 и 14, се извършва безплатно и при спазване на лекарската тайна. Тези медицински прегледи могат да се провеждат в рамките на националната здравна система.

▼B**Клауза 14**

Корабособствениците предоставят на националния компетентен орган, по негова искане, информация за морските лица на вахта и за други нощни работници.

Клауза 15

Морските лица се ползват от защита на безопасността и здравето, съобразена с естеството на тяхната работа. Осигуряват се съответни служби и средства за защита и превенция с оглед безопасността и здравето на морските лица, които работят през деня или през нощта.

Клауза 16**▼M1**

Всяко морско лице има право на платен годишен отпуск. Годишният отпуск с право на заплащане се изчислява на базата на минимум от 2,5 календарни дни на месец труд и съответно пропорционално за непълните месеци. Минималният период на платен годишен отпуск не може да се заменя с парично обезщетение, освен при прекратяване на трудовото правоотношение.